

**APROBAT,
Director general
Paulina Gabor**

PROCEDURA PRIVIND PROTECȚIA AVERTIZORILOR ÎN INTERES PUBLIC

Elaborat: Nume: Mirela Cean Funcția: Șef serviciu Data: 07.12.2023 Viza: Nume: Veronica Olteanu Funcția: Consilier afaceri europene Data: 07.12.2023	Verificat: Nume: Romeo Șoldea Funcția: Director general adjunct ANF Data: 07.12.2023 Viza: 	Avizat: Nume: Filofteia Manole Funcția: Președinte CM SCIM Data: 08.12.2023 Viza: 																								
Localizare exemplar: <table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 33%;">Secretariat CM SCIM – original</td> <td style="width: 33%;">☐ MC – copie</td> <td style="width: 33%;">☐ RUA – copie</td> </tr> <tr> <td>Director LNF – copie</td> <td>☐ LF – copie</td> <td>☐ SCCUDPPP – copie</td> </tr> <tr> <td>Director DF – copie</td> <td>☐ AI – copie</td> <td>☐ LCCP – copie</td> </tr> <tr> <td>LCRPPP – copie</td> <td>☐ FCPAP – copie</td> <td>☐ CJ – copie</td> </tr> <tr> <td>LRCRPPP Mureș – copie</td> <td>☐ BPPCF – copie</td> <td>☐ PCF (10) - copie</td> </tr> <tr> <td>BOPPP – copie</td> <td>☐ LE – copie</td> <td>☐ Laboratoare regionale (7) - copie</td> </tr> <tr> <td>AP – copie</td> <td>☐ IT – copie</td> <td>☐ Oficii fitosanitare (41) - copie</td> </tr> <tr> <td>Facilitator - copie</td> <td>☐ Responsabil cu soluționarea raportării copie</td> <td>☐</td> </tr> </table>			Secretariat CM SCIM – original	☐ MC – copie	☐ RUA – copie	Director LNF – copie	☐ LF – copie	☐ SCCUDPPP – copie	Director DF – copie	☐ AI – copie	☐ LCCP – copie	LCRPPP – copie	☐ FCPAP – copie	☐ CJ – copie	LRCRPPP Mureș – copie	☐ BPPCF – copie	☐ PCF (10) - copie	BOPPP – copie	☐ LE – copie	☐ Laboratoare regionale (7) - copie	AP – copie	☐ IT – copie	☐ Oficii fitosanitare (41) - copie	Facilitator - copie	☐ Responsabil cu soluționarea raportării copie	☐
Secretariat CM SCIM – original	☐ MC – copie	☐ RUA – copie																								
Director LNF – copie	☐ LF – copie	☐ SCCUDPPP – copie																								
Director DF – copie	☐ AI – copie	☐ LCCP – copie																								
LCRPPP – copie	☐ FCPAP – copie	☐ CJ – copie																								
LRCRPPP Mureș – copie	☐ BPPCF – copie	☐ PCF (10) - copie																								
BOPPP – copie	☐ LE – copie	☐ Laboratoare regionale (7) - copie																								
AP – copie	☐ IT – copie	☐ Oficii fitosanitare (41) - copie																								
Facilitator - copie	☐ Responsabil cu soluționarea raportării copie	☐																								
Exemplarul nr. / 76																										

1. SCOP

Prezenta procedură asigură cadrul general în materia protecției persoanelor care raportează încălcări ale legii, care s-au produs sau sunt susceptibile să se producă în cadrul ANF.

2. DOMENIU DE APLICARE

Procedura se aplică persoanelor care efectuează raportări și care au obținut informațiile referitoare la încălcări ale legii, într-un context profesional. Procedura descrie modalitățile de primire, de examinare și soluționare a raportărilor, drepturile și obligațiile persoanelor care efectuează raportări sau divulgă public informații privind încălcări ale legii, măsurile de protecție a acestora, obligațiile și atribuțiile ANF, precum și drepturile persoanelor vizate.

Dispozițiile legii nr. 361/2022 se aplică în situațiile în care reglementările din actele normative enumerate în anexa nr. 1 a legii sus-menționată nu conțin norme speciale cu caracter obligatoriu privind raportarea încălcărilor legii. De asemenea, dispozițiile legii nr. 361/2022 nu se aplică raportărilor privind încălcări ale normelor în materie de achiziții publice în domeniile apărării și securității naționale, în cazul în care acestea intră sub incidența art. 346 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

3. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, cu modificările și completările ulterioare, care transpune Directiva (UE) nr. 1.937/2019 a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii;

Legea nr. 363/2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmăririi penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2019 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate care constituie secrete comerciale împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);

Regulamentul (UE) nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

Regulamentul (UE) nr. 1725/2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE

OSGG nr. 600/2017 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, cu modificările și completările ulterioare.

DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

4.1. DEFINIȚII

Avertizare în interes public înseamnă sesizarea făcută cu bună-credință cu privire la orice faptă care presupune o încălcare a legii, a deontologiei profesionale sau a principiilor bunei administrări, eficienței, eficacității, economicității și transparenței; în cuprinsul prezentei proceduri în locul sintagmei avertizare în interes public se va folosi cuvântul avertizare;

Acțiuni subsecvente - orice acțiune întreprinsă de către destinatarul unei raportări interne sau de către autoritatea competentă în vederea soluționării raportării și, acolo unde este cazul, a remedierii încălcării raportate;

Avertizor în interes public - persoana fizică care efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional;

Comisia de disciplină este organul însărcinat cu atribuții de cercetare disciplinară, prevăzut de lege și de Regulamentul intern al ANF

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	PROCEDURĂ DE SISTEM	Cod: PS 11 Versiunea: 3 Revizia: 0 Data aplicării: 12.2023
		Procedura privind protecția avertizorilor în interes public	

Context profesional - activități profesionale, actuale sau anterioare, de orice natură, remunerate sau nu, desfășurate în cadrul autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, în baza cărora persoanele pot obține informații referitoare la încălcări ale legii și pot suferi represalii în caz de raportare a acestora;

Divulgare publică - punerea la dispoziție, în orice mod, în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii;

Facilitator - persoana fizică ce asistă avertizorul în interes public în procesul de raportare într-un context profesional și a cărui asistență trebuie să fie confidențială;

Informarea - transmiterea către avertizorul în interes public a unor informații referitoare la acțiunile subsecvente și la motivele unor astfel de acțiuni;

Informații referitoare la încălcări ale legii - informații, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări efective sau potențiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul autorităților, instituțiilor publice sau în cadrul altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, în care lucrează sau a lucrat avertizorul în interes public sau cu care acesta este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, precum și informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări;

Încălcări ale legii - fapte care constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale, care privesc domenii cum ar fi: achizițiile publice; serviciile, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului; siguranța și conformitatea produselor; siguranța transportului; protecția mediului; protecția radiologică și siguranța nucleară; siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor; sănătatea publică; protecția consumatorilor; protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și a securității rețelilor și sistemelor informatice, prevăzute în anexa nr. 2, încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, astfel cum sunt menționate la art. 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii Europene; încălcări referitoare la piața internă, menționate la art. 26 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii Europene în materie de concurență și de ajutoare de stat, precum și încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă normele privind impozitarea societăților sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților, ce reprezintă abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii;

Lucrător - persoana fizică ce se află într-un raport de muncă sau raport de serviciu, în temeiul dispozițiilor de drept comun sau speciale în materie, și prestează muncă în schimbul unei remunerații;

Persoană vizată prin raportare - persoana fizică sau juridică menționată în raportare sau în divulgarea publică drept persoana căreia i se atribuie încălcarea legii sau cu care persoana respectivă este asociată;

Raportare - comunicarea orală sau scrisă de informații, potrivit modalităților prevăzute la art. 5 alin. (4) din Legea nr. 361/2022, cu privire la orice faptă care reprezintă o încălcare a legii;

Raportare internă - comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări ale legii din cadrul unei autorități, instituții publice, persoane juridice de drept public, precum și din cadrul persoanelor juridice de drept privat. Raportarea internă se realizează prin mijloacele puse la dispoziție de autoritățile, instituțiile publice, persoanele juridice de drept public, precum și de persoanele juridice de drept privat pentru efectuarea de raportări privind încălcări ale legii, acestea constituind canalele interne de raportare;

Raportare externă - comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări ale legii realizată prin canalele externe de raportare reprezentate de autoritățile prevăzute la pct. 15;

Represalii - orice acțiune sau omisiune, directă sau indirectă, apărută într-un context profesional, care este determinată de raportarea internă sau externă ori de divulgarea publică și care provoacă sau poate provoca prejudicii avertizorului în interes public;

4.2. ABREVIERI

A: anexă;

ANF: Autoritatea Națională Fitosanitară;

ANI: Agenția Națională de Integritate

F: formular;

OSGG: ordinul Secretariatului General al Guvernului;

UE: Uniunea Europeană.

5. DESCRIEREA ACTIVITĂȚII

5.1. GENERALITĂȚI

Necesitatea elaborării procedurii de semnalare a posibilelor încălcări ale legii are la bază Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, care semnalează încălcări ale legii și trebuie protejate împotriva eventualelor represalii din partea celor interesați să păstreze tăcerea. Prin avertizarea în interes public se vor asigura premisele dezvoltării unui nou sistem care să încurajeze atitudinea civică, cu respectarea principiului nesancționării abuzive.

5.2. PRINCIPIILE care guvernează protecția raportărilor privind încălcări ale legii:

a) principiul legalității, potrivit căruia autoritățile publice, instituțiile publice alte persoane juridice de drept public, precum și persoanele juridice de drept privat au obligația de a respecta drepturile și libertățile fundamentale, prin asigurarea respectării depline, printre altele, a libertății de exprimare și de informare, a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, a libertății de a desfășura o activitate comercială, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a sănătății umane, a dreptului la un nivel ridicat de protecție a mediului, a dreptului la o cale de atac eficientă și a dreptului la apărare;

b) principiul responsabilității, potrivit căruia avertizorul în interes public are obligația de a prezenta date sau informații cu privire la faptele raportate;

c) principiul imparțialității, potrivit căruia examinarea și soluționarea raportărilor se fac fără subiectivism, indiferent de convingerile și interesele persoanelor responsabile de soluționarea acestora;

d) principiul bunei administrări, conform căruia autoritățile publice, instituțiile publice, alte persoane juridice de drept public sunt datorate să își desfășoare activitatea în realizarea interesului general, cu un grad ridicat de profesionalism, în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate a folosirii resurselor;

e) principiul echilibrului, conform căruia nici o persoană nu se poate prevala de prevederile Legii nr. 361/2022 pentru a diminua sancțiunea administrativă sau disciplinară pentru o faptă a sa mai gravă care nu are legătură cu raportarea;

f) principiul bunei-credințe, potrivit căruia este ocrotită persoana care a avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării și că respectivele informații intrau în domeniul de aplicare al prezentei legi.

5.3. FAPTE CARE REPREZINTĂ ÎNCĂLCAREA LEGII:

Încalcări ale legii reprezintă faptele care constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale, care privesc domenii cum ar fi:

- achizițiile publice;
- serviciile, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului;
- siguranța și conformitatea produselor;
- siguranța transportului;
- protecția mediului;
- protecția radiologică și siguranța nucleară;
- siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor;
- sănătatea publică;
- protecția consumatorilor;
- protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și a securității rețelilor și sistemelor informatice, prevăzute în anexa nr. 2 a legii nr. 361/2022, încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, astfel cum sunt menționate la art. 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii Europene;
- încălcări referitoare la piața internă, menționate la art. 26 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii Europene în materie de concurență și de ajutoare de stat, precum și încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă

normele privind impozitarea societăților sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților, ce reprezintă abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii;

5.4. CINE POATE FACE AVERTIZAREA:

Poate avea calitatea de avertizor:

- lucrătorii;
- persoanele care desfășoară o activitate independentă, în înțelesul art. 49 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;
- acționarii și persoanele care fac parte din organul de administrare, de conducere sau de supraveghere al unei întreprinderi, inclusiv membrii neexecutivi ai consiliului de administrație, precum și voluntarii și stagiarilor remunerați sau neremunerați;
- orice persoană care lucrează sub supravegherea și conducerea persoanei fizice sau juridice cu care s-a încheiat contractul, a subcontractanților și a furnizorilor acesteia.
- persoanele ale căror raporturi de muncă nu au început încă și care efectuează raportări prin intermediul canalelor de raportare interne sau externe sau divulgă public informații privind încălcări ale legii obținute în timpul procesului de recrutare sau altor negocieri precontractuale sau în cazul în care raportul de muncă sau raportul de serviciu a încetat.
- persoanelor care raportează sau dezvăluie public informații privind încălcări ale legii în mod anonim.

5.5. CUI SE ADRESEAZĂ AVERTIZAREA:

Autoritățile competente să primească raportări privind încălcări ale legii sunt:

- a) autoritățile și instituțiile publice care, potrivit dispozițiilor legale speciale, primesc și soluționează raportări referitoare la încălcări ale legii, în domeniul lor de competență (inclusiv ANF);
- b) Agenția Națională de Integritate;
- c) alte autorități și instituții publice cărora Agenția Națională de Integritate le transmite raportările spre competență soluționare.

5.6. MODALITĂȚI DE RAPORTARE

Conform prevederilor legale există următoarele modalități de raportare:

- a) **raportarea internă;**
- b) **raportarea externă.**

Avertizorul în interes public care efectuează o raportare privind încălcări ale legii poate alege între canalul intern de raportare și canalul extern de raportare. La alegerea canalului de raportare avertizorul în interes public poate lua în considerare aspecte precum:

- existența riscului de represalii, în cazul raportării prin canalele interne;
- imposibilitatea remedierii încălcării în mod eficace prin intermediul canalelor interne de raportare.

În afara modalităților interne și externe de raportare avertizorul de interes public poate să aleagă și modalitatea de divulgare publică a informațiilor. Sesizarea privind încălcarea legii prin **divulgare publică** se poate adresa presei, organizațiilor profesionale, sindicale sau patronale, organizațiilor neguvernamentale, comisiilor parlamentare sau prin punerea la dispoziție în orice mod în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii.

În acest caz, avertizorul beneficiază de protecție, dar trebuie îndeplinită una dintre următoarele condiții:

- a raportat mai întâi intern și extern sau direct extern, însă consideră că nu au fost dispuse măsuri corespunzătoare;
- are motive întemeiate să considere că:

1. încălcarea poate constitui un pericol iminent sau evident pentru interesul public sau riscul unui prejudiciu care nu mai poate fi remediat; sau

2. în cazul raportării externe există un risc de represalii sau o probabilitate redusă ca încălcarea să fie remediată în mod eficace având în vedere circumstanțele specifice ale raportării.

5.7. MOD DE LUCRU PRIVIND SEMNALAREA POSIBILELOR ÎNCĂLCĂRI ALE LEGII

5.7.1 Raportarea prin canale interne

Conducerea ANF instituie canale interne de raportare și stabilește procedura internă pentru raportarea internă și efectuarea de acțiuni subsecvente. În acest sens, numește o persoană responsabilă cu primirea, înregistrarea și anonimizarea avertizorilor în interes public, denumită facilitator și o persoană responsabilă cu soluționarea raportărilor referitoare la încălcări ale legii. Etapele procedurii de semnalare a acestor fapte sunt prezentate în Anexa 1 a prezentei proceduri (A1 PS 11).

Avertizorii în interes public pot înainta avertizările/sesizările prin e-mail (adresa integritate@anfd.ro), linie telefonică (021/2703254), poștă sau direct la sediul instituției (B-dul Voluntari nr 11, Orș. Voluntari, jud. Ilfov), cu mențiunea “Confidențial” și în atenția: facilitator primire și centralizare avertizări de integritate.

Raportarea se face în scris, pe suport hârtie sau în format electronic, prin comunicare la liniile telefonice sau prin alte sisteme de mesagerie vocală sau prin întâlnire față în față, la cererea avertizorului în interes public și trebuie să cuprindă:

- numele și prenumele;
- datele de contact ale avertizorului în interes public;
- contextul profesional în care au fost obținute informațiile;
- persoana vizată, dacă este cunoscută ;
- descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii în cadrul unei autorități, instituții publice, oricărei alte persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanei juridice de drept privat
- probele în susținerea raportării, data și semnătura, după caz.

Prin excepție raportarea care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura avertizorului în interes public se examinează și se soluționează în măsura în care conține indicii referitoare la încălcări ale legii.

Modelul unei raportări privind eventuale fapte de încălcare a legii conform prevederilor Legii 361/2023 este prevăzut în formularul F1 PS 11.

În cazul în care, pentru raportare, se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, facilitatorul are obligația de a efectua o:

- înregistrare a conversației sau
- transcriere completă și exactă a conversației.

În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversațiile nu pot fi înregistrate, facilitatorul întocmește un proces-verbal de transcriere completă și exactă a conversației. Ulterior, avertizorul în interes public are posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

În cazul în care avertizorul în interes public solicită ca raportarea să aibă loc în prezența facilitatorului, aceasta are obligația de a întocmi un proces-verbal de consemnare, iar avertizorul în interes public are posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia.

În cazul în care avertizorul în interes public nu își exprimă consimțământul pentru transcrierea sau înregistrarea conversației, acesta trebuie să raporteze în scris, pe suport hârtie, facilitatorului, sau în format electronic, la o adresă de poștă electronică dedicată, respectiv integritate@anfd.ro.

Avertizările privind posibilele încălcări ale legii se înregistrează, în registrul special (F2 PS 11), ținut de către facilitator în mod electronic. În registru sunt notate următoarele informații: data primirii

raportării, numele și prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, obiectul raportării și modalitatea de soluționare. Informațiile sunt păstrate 5 ani, după care se distrug.

După înregistrare, raportarea internă se anonimizează de facilitator, care completează și o declarație de confidențialitate, în vederea asigurării protecției identității avertizorului, dar și a informațiilor care ar putea permite identificarea directă sau indirectă a acestuia.

Reguli privind confidențialitatea

Responsabilul trebuie să păstreze confidențialitatea datelor avertizorului, dar prin excepție, identitatea acestuia și orice altă informație pot fi divulgate numai în cazul în care acest lucru este o obligație impusă de lege, cu respectarea condițiilor și a limitelor prevăzute de aceasta și în această situație avertizorul este informat anterior, în scris, cu privire la divulgarea identității și a motivelor divulgării datelor confidențiale în cauză. Totuși, această obligație nu există în cazul în care informarea ar periclita investigațiile sau procedurile judiciare.

Referitor la asigurarea confidențialității se mai precizează în textul legislativ că:

- informațiile din cuprinsul raportărilor care constituie secrete comerciale nu pot fi utilizate sau divulgate în alte scopuri decât cele necesare soluționării raportării.
- obligația de a păstra confidențialitatea nu există în cazul în care avertizorul în interes public a dezvăluit în mod intenționat identitatea sa în contextul unei divulgări publice.
- obligația de a păstra confidențialitatea se menține și în cazul în care raportarea ajunge din eroare la o altă persoană decât persoana desemnată și în acest caz, raportarea este înaintată, de îndată, facilitatorului.

Toate prelucrările de date cu caracter personal efectuate în temeiul prezentei legi, inclusiv schimbul sau transmiterea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente, se desfășoară potrivit dispozițiilor din Regulamentul (UE) 2016/679 și din Legea nr. 363/2018, precum și dispozițiilor din Regulamentul (UE) 2018/1.725. Datele cu caracter personal care nu sunt necesare pentru soluționarea unei anumite raportări nu se colectează sau, dacă sunt colectate în mod accidental, se șterg.

Protecția identității se aplică avertizorului în interes public, dar și persoanei vizate, precum și persoanelor terțe la care face referire raportarea. Identitatea persoanei vizate este protejată cât timp sunt în desfășurare acțiunile subsecvente raportării sau divulgării publice, cu excepția cazului în care, ca urmare a soluționării raportării sau divulgării, se constată că persoana vizată nu este vinovată de încălcările legii ce au făcut obiectul raportării sau divulgării. Persoanele vizate au dreptul la apărare, inclusiv dreptul de a fi ascultate și dreptul de acces la propriul dosar.

Ulterior primirii avertizării, facilitatorul transmite sesizarea anonimată către persoana responsabilă cu soluționarea acesteia. Dacă pe baza informațiilor conținute în raportare există indicii privind existența unei încălcări a legii, persoana responsabilă cu soluționarea raportării procedează la examinarea propriu-zisă. Aceasta verifică posibilele încălcări ale legii semnalate în raportare, efectuează cu diligență acțiuni subsecvente, soluționează raportarea primită și propune conducerii instituției măsurile legale ce se impun.

Pe parcursul examinării raportării persoana responsabilă cu soluționarea acesteia are obligația de a informa avertizorul în interes public cu privire la stadiul acțiunilor subsecvente (prin facilitator), în termenele legale sau ori de câte ori sunt înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente, cu excepția cazului în care informarea ar putea periclita desfășurarea acestora;

În situația în care, verificarea celor sesizate excede atribuțiile/competențele persoanei responsabile cu soluționarea raportării, sesizarea va fi redirecționată structurilor/organelor competente.

Persoana responsabilă cu soluționarea raportării **poate clasa sesizarea** atunci când raportarea:

- nu conține elementele prevăzute de lege, deși s-a solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca obligația să fie îndeplinită;
- este transmisă anonim și nu conține suficiente informații referitoare la încălcări ale legii, care să permită analiza și soluționarea raportării, deși s-a solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligație să fie îndeplinită.

Soluția de clasare se comunică avertizorului în interes public, cu indicarea temeiului legal

În cazul în care o persoană face mai multe raportări cu același obiect, acestea se conexează, avertizorul în interes public urmând să primească o singură informare. Dacă după trimiterea acesteia se primește o nouă raportare cu același obiect, fără a prezenta informații suplimentare care să justifice o acțiune subsecventă diferită, aceasta se clasează.

Persoana responsabilă cu soluționarea raportării poate decide **încheierea procedurii** dacă după examinarea raportării se constată că este o încălcare în mod clar minoră și nu necesită acțiuni subsecvente suplimentare, altele decât închiderea procedurii. Aceasta nu aduce atingere obligației de a se păstra confidențialitatea, de a fi informat avertizorul în interes public și nu aduce atingere nici altor obligații sau altor proceduri aplicabile de remediere a încălcării raportate.

La finalul examinării persoana responsabilă cu soluționarea sesizării are obligația de a informa conducerea ANF cu privire la modalitatea de soluționare a raportării, precum și a avertizorului în interes public (prin facilitator), în termen de 5 zile de la finalizarea examinării. Raportul cuprinde următoarele elemente: prezentarea situației care a făcut obiectul raportării, inclusiv descrierea informațiilor aduse la cunoștința ANF prin raportarea înregistrată, concluzii și recomandări care pot cuprinde referiri la eventuale măsuri de protecție.

5.7.2 Raportarea prin canale externe

Canalele externe de raportare sunt reprezentate de autoritățile prevăzute la pct. 5.5.

În situația în care, potrivit legilor speciale, competența de a primi și efectua acțiuni subsecvente revine autorităților și instituțiilor publice care, potrivit dispozițiilor legale speciale, primesc și soluționează raportări referitoare la încălcări ale legii, în domeniul lor de competență (inclusiv ANF), raportările primite de Agenția Națională de Integritate se redirecționează, de îndată, către acestea, cu păstrarea garanțiilor privind confidențialitatea și integritatea. De asemenea, aceste autorități au obligația de a redirecționa către ANI, de îndată, raportarea care este de competența acesteia.

ANI are obligația de a redirecționa, de îndată, raportarea în vederea soluționării și către alte autorități (vezi pct.5.5), după caz, atunci când nu are competența de a examina și de a efectua acțiuni subsecvente, cu păstrarea garanțiilor privind confidențialitatea și integritatea. Aceste autorități au obligația de a redirecționa către ANI, de îndată, raportarea greșit îndreptată. ANI va redirecționa raportarea, în funcție de obiectul acesteia, urmând ca avertizorul în interes public să fie înștiințat despre aceasta, redirecționarea se realizează cu păstrarea garanțiilor privind confidențialitatea și integritatea.

Toate autoritățile menționate la pct. 5.5 au obligația înștiințării avertizorului în interes public cu privire la redirecționare, în termen de 3 zile lucrătoare de la aceasta.

5.8. MĂSURI DE PROTECȚIE, MĂSURI DE SPRIJIN, MĂSURI REPARATORII

Avertizorul în interes public poate beneficia de **măsuri de protecție**, dacă întrunește cumulativ următoarele condiții:

- a) să fie una dintre persoanele care poate efectua raportări și care a obținut informații referitoare la încălcări ale legii într-un context profesional;
- b) să fi avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării;
- c) să fi efectuat o raportare internă, o raportare externă sau o divulgare publică.

Pentru a beneficia de **măsuri reparatorii**, avertizorul în interes public trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile prevăzute la măsurile de protecție, precum și condiția ca represaliile să fie consecința raportării efectuate.

Măsurile de protecție, de sprijin și reparatorii se aplică și:

- a) facilitatorilor;
- b) persoanelor terțe care au legături cu avertizorul în interes public și care ar putea să sufere represalii într-un context profesional, cum ar fi colegi sau rude ale acestuia;

c) persoanelor juridice deținute de către avertizorul în interes public sau pentru care avertizorul în interes public lucrează sau cu care are alte tipuri de legături într-un context profesional;

d) avertizorului în interes public care, în mod anonim, a raportat sau a divulgat public informații referitoare la încălcări, dar este ulterior identificat și suferă represalii;

e) avertizorului în interes public care efectuează raportări către instituțiile, organele, oficiile sau agențiile competente ale Uniunii Europene.

Exonerarea de răspundere

Avertizorul și persoanele care pot beneficia de măsurile de protecție, de sprijin și reparatorii sunt protejate împotriva represaliilor și beneficiază de următoarele măsuri:

- avertizorul în interes public care efectuează o raportare sau divulgare publică a unor informații privind încălcări ale legii nu încalcă dispozițiile legale sau clauzele contractuale privind divulgarea de informații și nu răspunde pentru raportarea sau divulgarea publică a unor astfel de informații, cu condiția să fi efectuat o raportare sau divulgare publică în condițiile legii nr. 361/2022 și să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

- avertizorul în interes public care dobândește sau accesează date și informații de care are cunoștință în virtutea atribuțiilor de serviciu sau a raporturilor de muncă nu răspunde dacă accesarea sau dobândirea are ca scop raportarea sau dezvăluirea publică a unei încălcări a legii, iar raportarea sau divulgarea publică s-a efectuat în condițiile prezentei legi.

- răspunderea avertizorilor în interes public pentru acte sau omisiuni care nu au legătură cu raportarea sau divulgarea publică sau care nu sunt necesare pentru dezvăluirea unei încălcări a legii este supusă dispozițiilor de drept comun.

- în cadrul procedurilor judiciare care vizează încălcări precum încălcarea dreptului la imagine, încălcarea drepturilor de autor, încălcarea secretului profesional, încălcarea normelor de protecție a datelor, divulgarea secretelor comerciale sau acțiunile în despăgubire, nu se poate angaja răspunderea acestor persoane ca urmare a raportărilor sau a divulgărilor publice efectuate în condițiile legii. Persoanele respective au dreptul să invoce respectiva raportare sau divulgare publică pentru a urmări închiderea cauzei, cu condiția să fi avut motive întemeiate să considere că raportarea sau divulgarea publică a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii, în temeiul prezentei legi.

- în cazul în care o persoană raportează sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii în condițiile legii nr. 361/2022 și aceste informații includ secrete comerciale, o astfel de raportare sau divulgare publică este considerată legală în condițiile art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2019 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate care constituie secrete comerciale împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

- persoanele care au efectuat o raportare sau divulgare publică în condițiile prezentei legi au dreptul la repararea integrală a prejudiciului suferit ca urmare a raportării sau divulgării publice.

Interdicția represaliilor

Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii, în special cele care privesc:

a) orice suspendare a contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu;

b) concedierea sau eliberarea din funcția publică;

c) modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu;

d) reducerea salariului și schimbarea programului de lucru;

e) retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă sau în funcția publică și a dezvoltării profesionale, inclusiv prin evaluări negative ale performanței profesionale individuale, inclusiv a funcționarilor publici, sau prin recomandări negative pentru activitatea profesională desfășurată;

f) aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare;

g) constrângerea, intimidarea, hărțuirea;

h) discriminarea, crearea unui alt dezavantaj sau supunerea la un tratament inechitabil;

i) refuzul de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care lucrătorul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi un post permanent;

j) refuzul de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract;

k) cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri;

l) includerea pe o listă sau într-o bază de date negativă, pe baza unui acord sectorial sau la nivel de industrie, formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în respectivul sector sau în respectiva industrie;

m) rezilierea unilaterală extrajudiciară a unui contract pentru bunuri sau servicii, fără a fi îndeplinite condițiile în acest sens;

n) anularea unei licențe sau a unui permis;

o) solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale.

La cererea avertizorului în interes public cercetat disciplinar, în termen de maximum un an de la data raportării, baroul din circumscripția locului de desfășurare a activității avertizorului în interes public asigură asistența judiciară gratuită pe parcursul procedurii disciplinare.

Contestarea măsurilor luate ca represalii

Avertizorul în interes public poate contesta măsurile stabilite (lit a-o) printr-o cerere adresată instanței competente, în funcție de natura litigiului, în a cărei circumscripție teritorială acesta își are domiciliul. În litigiile respective sarcina de a dovedi că măsura contestată este justificată de alte motive decât cele care au legătură cu raportarea sau divulgarea publică revine, după caz, fie angajatorului, fie entității cu privire la care se face contestarea privind represaliile.

Instanța poate dispune, pe calea ordonanței președințiale, chiar dacă nu există judecată asupra fondului, suspendarea măsurilor.

La cererea avertizorului în interes public care dorește să conteste măsurile, baroul din circumscripția locului de desfășurare a activității avertizorului în interes public asigură asistența judiciară gratuită.

Dacă instanța constată că măsura a fost dispusă ca represalii în considerarea raportării sau a divulgării publice, aceasta poate dispune, după caz, desființarea măsurii, repunerea părților în situația anterioară, repararea prejudiciului, încetarea măsurii și interzicerea ei pe viitor, precum și orice alte măsuri pentru încetarea formelor de represalii.

Odată cu luarea oricăreia dintre măsurile menționate la lit a-o, instanța va dispune, în toate cazurile, și obligarea autorității la publicarea într-un cotidian local sau național, pe cheltuiala sa, a unui extras din hotărârea prin care a fost constatată dispunerea în mod nelegal a uneia dintre măsurile respective. Extrasul se publică și pe pagina de internet existentă a autorității, cu respectarea legislației privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

Dacă instanța constată că împotriva aceluiași avertizor în interes public au fost dispuse, de cel puțin două ori, represalii în considerarea aceleiași raportări sau divulgări publice, aceasta poate dispune și alte măsuri, conform legii.

Aceste dispoziții se aplică și celorlalte persoane menționate la pct 5.8 din procedură.

Condiții privind cercetarea disciplinară

La solicitarea avertizorului cercetat disciplinar ca urmare a raportării interne, externe sau divulgării publice, comisia de disciplină din cadrul ANF are obligația de a invita presa și un reprezentant al sindicatului sau al asociației profesionale. Anunțul se face prin comunicat pe pagina de internet a instituției, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea ședinței, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate.

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	PROCEDURĂ DE SISTEM	Cod: PS 11 Versiunea: 3 Revizia: 0 Data aplicării: 12.2023
		Procedura privind protecția avertizorilor în interes public	

6. RESPONSABILITĂȚI

6.1. DIRECTORUL GENERAL:

- numește facilitatorul, care este responsabil cu primirea și centralizarea avertizărilor de integritate;
- numește persoana responsabilă cu soluționarea raportărilor;
- decide măsuri/acțiuni menite să elimine atât neregulile apărute cât și cauzele care au dus la apariția acestora;
- asigură funcționarea canalelor interne de raportare (stabilirea persoanelor responsabile, adresă de mail dedicată, acces la telefon).

6.2. AVERTIZORUL ÎN INTERES PUBLIC

- efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional.

6.3. FACILITATORUL

- preia sesizarea (scrisă sau orală) și o înregistrează în registrul dedicat acestei activități;
- completează declarația de confidențialitate pentru asigurarea protecției avertizorului de integritate;
- înființează un dosar de lucru, care cuprinde raportarea, corespondența, acte/documente justificative/fotografii/înregistrări/alte probe, dacă există;
- anonimizează sesizarea pentru a proteja avertizorul de integritate;
- transmite sesizarea persoanei responsabile cu soluționarea raportării, asigurând confidențialitatea asupra identității avertizorului de integritate;
- transmite adresa de răspuns privind soluționarea avertizorului de integritate;
- poartă corespondență cu persoanele fizice sau juridice, cu respectarea confidențialității datelor avertizorului de integritate;
- înregistrează modul de soluționare primit de la persoana responsabilă în registrul special;
- elaborează la sfârșitul anului un raport privind cazurile înregistrate, care este adus la cunoștința conducerii ANF.

6.4. PERSONA RESPONSABILĂ CU SOLUȚIONAREA RAPORTĂRILOR

- examinează raportarea direcționată de facilitator și efectuează acțiuni subsecvente, în condițiile legii;
- solicită date și informații suplimentare de la avertizor, dar și de la persoana vizată de o încălcare a legii;
- propune măsurile legale ce se impun la finalizarea evaluării;
- redirecționează sesizarea organelor competente, în situația în care, verificarea celor sesizate excede atribuțiile sale;
- elaborează raportul privind soluționarea sesizării de integritate;
- clasează sesizarea dacă modul de raportare nu cuprinde informațiile prevăzute de lege sau nu se încadrează în termenele legale.

6.5. COMISIA DE DISCIPLINĂ

- cercetează disciplinar funcționarul public ca urmare a unui act de avertizare, dacă este cazul;
- propune sancțiunea disciplină sau clasarea sesizării, după caz.

7. ANEXE, ÎNREGISTRĂRI

7.1. ANEXE

A1 PS 11- Diagramă de proces

7.2. ÎNREGISTRĂRI

F1 PS 11 - Formular de avertizare;

F2 PS 11 - Registrul special pentru înregistrarea avertizărilor în interes public;

F3 PS 11 - Declarație confidențialitate.

DIAGRAMĂ DE PROCES

Nr. crt.	Etape	Responsabilități	Document/ Informație	Acțiune/ Operațiunea	Termen	Formulare/ Anexa
1.	Desemnarea persoanei responsabile de soluționarea raportărilor	Conducerea instituției	decizie	Se numește persoana responsabilă	De câte ori este necesar	
2.	Desemnarea facilitatorului cu atribuții specifice în primirea raportărilor	Conducerea instituției	decizie	Se numește persoana denumită facilitator	De câte ori este necesar	
3.	Formulara și transmiterea unei raportări de integritate	Avertizorul de integritate	Formular avertizare/ Email, Telefon, Poștă	1. Transmite avertizarea facilitatorului 2. Prezintă fapte ce presupun o încălcare a legii și atașează dovezi în situația în care le deține;	1. Ori de câte ori se constată o faptă care presupune o încălcare a legii;	F1 PS 11
4.	Înregistrarea avertizărilor	Facilitatorul	Registrul special privind avertizările de integritate de la nivelul ANF Declarația de confidențialitate PV de transcriere a raportărilor transmise prin telefon	Înregistrare date în registru În situația în care se primesc mai multe sesizări având identitate de obiect și persoane, acestea vor fi conexe.	În maxim o zi de la primirea sesizării	F2 PS 11 F3 PS 11

5.	Confirmarea primirii raportării	Facilitatorul	Adresă, mail	Transmiterea confirmării raportării	în cel mult 7 zile calendaristice de la primirea acesteia	
6.	Transmiterea avertizării anonimizate către persoana responsabilă cu soluționarea raportării	Facilitatorul	Sesizarea anonimizată	Anonimizarea sesizării și transmiterea către persoana responsabilă cu soluționarea	În maxim 5 lucrătoare zile de la primirea avertizării	
7.	Examinarea raportării și efectuarea de acțiuni subsecvente	Persoana responsabilă cu soluționarea raportării	Notă/raport	Analiza avertizării și a documentelor anexate; propuneri de acțiuni subsecvente	În maxim 5 zile de la înregistrarea sesizării în registrul special	
8.	Informarea avertizorului despre stadiul acțiunilor subsecvente	Facilitatorul	Adresă	Transmiterea informațiilor respective	În cel mult 3 luni de la data confirmării de primire sau după expirarea celor 7 zile calendaristice de la transmiterea confirmării primirii către avertizor sau ori de câte ori sunt înregistrate evoluții în desfășurarea acțiunilor subsecvente	
9.	Redirecționarea sesizării în cazul constatării existenței unor indicii că fapta săvârșită poate fi	Conducătorul instituției Persoana responsabilă cu	Adresă	Transmite sesizarea autorităților/ organelor competente	De îndată ce ia cunoștință de respectivele indicii	

	considerată contravenție sau infracțiune	soluționarea raportării				
10.	Soluționarea raportării, inclusiv clasarea dacă este cazul	Persoana responsabilă cu soluționarea	Raport privind modalitatea de soluționare a avertizării	Informarea conducerii cu privire la modalitatea de soluționare a raportării	În funcție de finalizarea acțiunii	-
11.	Centralizarea soluției agreată/măsura legală stabilită în registrul avertizărilor de integritate	Facilitator	Registrul dedicat	Înregistrarea în registrul avertizărilor de integritate în vederea realizării evidențelor/ raportărilor incidentelor de integritate	În maxim o zi de la primirea documentului	F2 PS 11
12.	Informarea avertizorului de integritate despre soluția identificată la sesizarea de integritate	Facilitatorul	Adresă	Aducerea la cunoștință avertizorului a rezultatelor verificării sesizării	în 5 zile de la finalizarea examinării	
13.	Întocmirea raportului anual privind avertizările și informarea conducerii ANF	Facilitatorul	Raport anual	Facilitatorul elaborează un raport anual care va cuprinde avertizările, măsurile propuse și acțiunile preventive, după caz.	Anual/ în funcție de solicitarea conducerii ANF	-
14.	Arhivarea documentelor	Facilitatorul	Dosarul de lucru	Stocarea documentelor în condiții de asigurare a confidențialității	5 ani, după care se distrug indiferent de suportul pe care sunt păstrate	

RAPORTARE ÎN INTERES PUBLIC *(model orientativ)*

Către:.....

Subsemnatul/Subsemnata.....angajat la ANF
la.....având funcția de..... cu domiciliul în
str. nr.bl. sc. ap., legitimat/ă cu CI, seria....., număr.....,
eliberat la data..... telefon....., adresa de e-mail.....(*opțional*)

În temeiul art. 2 din Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public, vă aduc
la cunoștință următoarele:

.....(*numele persoanei/persoanelor care fac obiectul sesizării*),
din cadrul direcției/serviciului/compartimentului a (*se enumeră faptele respective*),
..... în următoarele împrejurări (*se descrie situația*
considerată de avertizor ca fiind o încălcare a Legii nr.
361/2022).....

În dovedirea celor afirmate depun, în copie, următoarele acte:

.....
.....

Față de cele de mai sus, vă rog să dispuneți măsurile legale pentru apărarea drepturilor ce îmi
sunt recunoscute în baza Legii nr. 361/2022, precum și cele ale Regulamentului nr. 679/2016
pentru protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera
circulație a acestor date.

Solicít ca demersurile efectuate în legătură cu soluționarea acestei sesizări să nu fie/să fie
făcute publice (*se bifează una din variante*).

Semnătura,

Data,

DECLARAȚIE

Subsemnatul/(a), _____, născut/(ă) la data de _____, în localitatea _____, fiul (fiica) lui _____ și al _____, CNP _____, cu domiciliul în _____, angajat al Autorității Naționale Fitosanitare în cadrul _____, în funcția de _____, declar pe propria răspundere că am luat la cunoștință de prevederile legale referitoare la protecția datelor cu caracter personal și consimt să păstrez confidențialitatea datelor cu caracter personal a căror prelucrare o efectuez în condițiile legii, în virtutea atribuțiilor de serviciu, inclusiv după încetarea activităților de prelucrare a acestor date.

Cunosc faptul că încălcarea normelor legale privind protecția datelor cu caracter personal atrage răspunderea administrativă, disciplinară, materială, civilă ori penală, în raport cu gravitatea faptei, potrivit legii.

Data _____

Semnătura _____

FIȘA EVIDENȚEI REVIZIILOR

PS 11-Procedura privind protecția avertizorilor în interes public

[illegible]

